

ตั้งแต่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ก่อให้เกิดผลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองและการปกครอง ในส่วนที่ว่าด้วยการเลือกตั้งนั้นได้สร้างระบบการเลือกตั้งแบบใหม่ซึ่งมีลักษณะแตกต่างจากเดิมหลายประการ นับตั้งแต่การกำหนดให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของปวงชนชาวไทย การกำหนดหลักการใหม่เพื่อคำนึงถึงความเสมอภาคในการใช้สิทธิเท่าเทียมกันของประชาชนมากขึ้น โดยเฉพาะการกำหนดให้การเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรมีที่มาแบ่งเป็น 2 แบบ คือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากเขตเลือกตั้งเขตละ 1 คน และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจาก การเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองเสนอ นอกจากนี้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันยังมีวัตถุประสงค์ในการที่จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่ค้างค้างสะสมอยู่ในระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

แม้ว่าข้อกำหนดและกติกาใหม่ ๆ ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ จะถูกสร้างขึ้นด้วยความคาดหวังที่จะช่วยลดสภาพปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แต่ปรากฏว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านมาเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548 ประสบปัญหา และอุปสรรคเกิดขึ้นหลายประการ นำไปสู่การวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางว่า ควรมีการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการเลือกตั้งให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นซึ่ง

ผู้วิจัยมีความสนใจในเรื่องการถอนตัวจากการลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้สมัครบางเขตเลือกตั้ง ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาที่กฎหมายบัญญัติห้ามมิให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งถอนตัวจากการเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและอาจส่งผลกระทบต่อระบบการเมืองไทย

ผู้วิจัยได้เห็นบทเรียนจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ผ่านมาเพื่อต้องการปรับปรุงระบบการเลือกตั้งให้ดีขึ้น เมื่อผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในเรื่องการจำกัดสิทธิในเรื่องการถอนตัวจากการลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วพบว่า ในการถอนตัวจากการลงสมัครแต่ละครั้งของผู้สมัครซึ่งแม้กฎหมายจะบัญญัติห้ามมิให้มีการถอนตัว แต่ผู้สมัครก็สามารถถอนตัวทางอ้อมโดยการทำให้ตนเองเป็นผู้ขาดคุณสมบัติ เช่น การลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง การอุปสมบท การถูกศาลพิพากษาให้จำคุก หรือถูกสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลาย เป็นต้น ซึ่งการถอนตัวทางอ้อมนี้จะเป็นเพราะสภาพสังคมวิทยาการเมือง ทำให้ไม่สามารถจำกัดสิทธิในการถอนตัวจากการลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้สมัครได้ตามกฎหมายจนก่อให้เกิดความเสียหายมากมาย

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาเห็นควรแก้ไขปัญหา โดยการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2541 มาตรา 33 และมาตรา 74 เพื่อให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งสามารถถอนตัวจากการเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งได้โดยไม่กระทบกระเทือนพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งคนอื่น และยังเป็นผลให้สภาผู้แทนราษฎรมีสมาชิกครบจำนวนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด

Since the promulgation of the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540, there have been several changes in the political system and a new election system has been introduced. The Constitution provides that casting votes in an election is the duties of the Thai people. The principle of equality before the law in exercising the rights of the people has also provided. There are two types of members of the House of Representatives--members who are elected under the constituency system and members who are elected under the party list system. In addition, the present Constitution has attempted to eradicate the problems related to the election of the members of the House of Representatives.

Although the Constitution was created with a view towards reducing potential problems, this goal has not been totally successful. The past election of February 6, B.E. 2548 had a number of problems. These problems have led to further efforts to reform the election process. The author of this thesis himself has a great interest in studying a candidate's right to withdraw as a candidate before an actual election.

The study found that, although the law prohibits the withdrawal of a candidate before an election to the House of Representatives, the candidate can indirectly withdraw from the election. Withdrawal is accomplished for reasons such as a candidate submitting his resignation as a member of his political party, a candidate entering the monkhood, a candidate being sentenced to imprisonment or a candidate being declared bankrupt. The indirect withdrawal from an election under such circumstances cannot be prevented by public law and can result in serious consequences.

As a result of the study, the researcher is of the opinion that in order to resolve the problems, the Organic Law on the Election of Members of the House of Representatives and the Senate B.E. 2541, Articles 33 and 74 should be amended to allow candidates in a general election to withdraw from the election without affecting his political party or other candidates for the election. With this kind of solution, there will be the required number of the members of the House of Representatives, as prescribed by the Constitution.